

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Popăii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Adunarea
— oprită!Ceea-ce n'am fi putut crede s'a se-
virșit!Primarul orașului Sibiu a oprit adu-
narea noastră, conchemată să facă și ea
ceea-ce tot Sibiuul, și toți Sașii, dimpre-
ună cu primarul, a făcut: s'e protesteze
în contra infamului atac de maghiarizare,
ce ni-se pregătește.Primarul din Sibiu a desavuat pe
toți conștienții săi, a desavuat senatul
orașului, ce l-a pus în fruntea sa și —
s'a desavuat pe sine însuși!E chestie de consecuență și de co-
rectitate; noi n'am putut crede că așa
ceva poate face primarul Sibiului; ei,
bine, ne-a silit însuși primarul să ne
schimbăm părerea optimistă, ce ne-am
făcut despre consecuența sa politică.Dar' ni-se va zice, că nu primarul,
ci guvernul a oprit-o.Cu atât mai rău pentru dl primar,
cu atât mai rău pentru guvern chiar!Dl primar al „orașului liber regesc“
Nagyszeben, trebuia să nu fie așa de
iute gata a executa un ordin, despre care
însuși este, trebuie să fie convins, că e
volnic și nedrept.Guvernul? — Și-a dovedit de nou
caracterul politic: forța și brutalitatea,
cu care încalcă toate drepturile cetățenești
și disprețuiește toate libertățile publice.A dovedit de nou că se teme de
Români, — și de ce se teme nu va scăpa.
Români vor avea să înfrângă odată acest
sistem barbar, întemeiat pe volnicie, forță
brutală și ilegalitate.Motivul opririi — o absurditate,
care nu mai are nici meritul de a fi
nouă. S'a invocat deja în Maiu și în Oc-
tomvrie 1896. Și atunci era absurd, —
acuma însă e absurdism.Atunci era vorba de a opri confe-
rențe naționale, conchemate cu scop de
a valida organismul nostru de partid,
care e, a fost și va fi întemeiat pe basă
națională.Scopul adunării de acum era cu
total altul. Era de a protesta în con-
tra unui proiect de lege, care înseamnă
un nou act de volnică și sforțată ma-
ghiarizare.Cum puteam să convocăm la acea-
sta și pe Maghiari? Contra maghiariză-
rei numai Români și ceilalți nemaghiari
au motiv de a protesta!Sau să presupunem că și Ma-
ghiarii au de gând de a protesta în con-
tra acestui proiect? Ar fi ridicol, — și
un blam la adresa guvernului.Scurt, oprirea e un nou act de vol-
nicie, vrednic numai de un guvern ca al
lui Bánffy. Dar' modul cum alegătorii
români au fost opriri pe sate, de Dumine-
că deja, ca să nu vie, întrece și acea-
stă volnicie.Toți solgăbirii au fost alarmați prin
telegrame și provocați să rețină poporul
de a merge la Sibiu. Notarii și primarii
au primit toți ordin, ca să publice opri-
rea și să insiste „cu tact“ pe lângă oameni
să nu-și mai facă spese de giaba. S'au
bătut tobele, s'au pornit toți pargarii și
argații prin sate, ca să vestească că „adu-
narea românească“ e oprită, să nu mai
umblă pe la Sibiu.Acestea toate s'au făcut deja Du-
minecă, când adunarea nici nu era în-
științată, prin urmare nu putea fi oprită...Până la atata s'a dejosit guvernul,
ca să useze de neadevăruri, spre a îm-
pedeca o „adunare românească“.

Actele opririi.

Eată dosarul acestei noue volnicii
ungurești.Adunarea a fost înștiințată la pri-
mărie ieri, 13 Dec., la 9 ore a. m. prin
următoarea scrisoare:

Preastimate Domnule Primar!

Subscriși ne luăm voce a vă aduce la
cunoștință, că dimpreună cu domnii: Ioan Droc,
protopresbiter în Mercurea și Dr. Calefariu,
medic în Seliște, am convocat pe alegătorii
dietali, de naționalitate români, din cercurile
electorale ale comitatului Sibiu, la o adunare
publică, care se va ține aici în Sibiu, în sala
dela „Gesellschaftshaus“, în 14 Decembrie
1897, la 11 ore înainte de amiază.Scopul acestei adunări este a
discuta și a lua rezoluțiuni privi-
toare la noul proiect de lege „de-
spre numele de comune și alte lo-
calități“.

Ordinea de zi este următoarea:

1. Deschiderea adunării din partea
unui dntre convocatori printr'o vor-
bire despre scopul ei.2. Alegerea unui president și a
doi notari.3. Discuțiune și luarea rezoluțiun-
ilor privitoare la obiect.4. Închiderea adunării din partea
presidentului.Binevoifi a lua aceasta la cu-
noștință.

Sibiu, la 13 Dec. 1897.

Dr. I. Rațiu. Ioan de Preda.

Primarul a răspuns imediat, pe la
11 ore cu următoarele:

Mag. Präs. Z. 25—1897.

Telcintetes Dr. Ratiu János és társa úraknak
Helyben.Uraságod által 25/1897 res. szám alatt
béjelentett román népgyűlés megtartását nem
engedélyezem.Nem engedélyezem pedig azért, mert
Uraságod e gyűlésre csupán a román nem-
zetiség tagjai hívta meg, holott pedig a nem-
zetiségi egyenjogúsításról szóló 1868: XLIV.
t. cz. 1. §-a szerint: „Magyarország összes
hozpolgárai az alkotmány alap elve szerint
politikai tekintetben egy nemzetet, az oszthatatlan
egységes magyar nemzetet képeznek.“ — Ez a
törvény rendelkezés kizárja, hogy Magyar-
országon akár faji, akár nemzetiségi alapon
a hoopolgárok többi fajukhoz vagy nemzeti-
ségükhez nem tartozó részének kirekeszté-
sével szervezkezhjenek.Mint hogy pedig az Uraságod által be-
jelentett gyűlés csupán a románokat hívja
össze, azért légyjűlésnek nem tekinthető, és
mivel ezéja, mint a bejelenésből világosan
kitűnik az, hogy Magyarország román ajku
lakóinak az 1868. évi 44 t. cz. 1. §-a elle-
nére közjogi egyenlőségét tulajdonítson, mint
törvényellenes módon összehívott és a tör-
vényes rendelkezésekkel világos ellentétben
álló gyűlés megtartására engedélyt nem
adhatok.Nagyszeben 1897. évi december
hó 13-án.Drotleff,
polgármester.

Traducere.

Nr. 25—897. pres. mag.

On. Domn Dr. Ioan Rațiu și soțul
în Loc.Ținerea adunării populare românești
însinuată sub Nr. 25/897 res. de D-ta nu o
conced.Nu o conced pentru aceea, pentru-că
D-ta ai convocat la această adunare numai pe
membrii naționalității române, pe când con-
form §-ului 1 din art. de lege XLIV din
1868 despre egala îndreptățire a naționalită-
ților: „Toți cetățenii Ungariei după princi-
piile fundamentale ale constituției în privința
politică formează o națiune, națiunea unitară
indivizibilă maghiară“. — Această dispoziție
legală exclude, ca în Ungaria să se organizeze
cetățenii sau pe basă de rasă, sau de națio-
nalitate cu excluderea acelei părți, care nu
aparține la rasa sau naționalitatea lor.Fiindcă adunarea însinuată prin D-ta con-
voacă numai pe Români, de aceea nu se poate
considera ca adunare de popor și fiindcă sco-
pul ei, după-cum clar apare din înștiințare
este, ca să atribuie locuitorilor români ai Un-
gariei individualitate de drept public contra
§. 1 art. de lege XLIV. din 1868, nu potda permisiune spre a ține adunarea, fiind con-
voacă în mod contrar legii și în contrarietate
cu dispozițiile legale.

Sibiu, 13 Decembrie 1897.

Drotleff, m. p.,
primar.

Sibiu, 14 Dec. n.

**Consistorul din Sibiu con-
tra maghiarizării.** Ieri s'a ținut
ședință plenară la consistorul no-
stru din Sibiu. Precum aflăm s'a
făcut propunere ca să se deo
reprezentățiune în contra noului
proiect de lege, care vatămă așa
de adânc **drepturile autonomiei
bisericești-scolastice.**Propunerea s'a primit și s'a
angajat însuși presiului cu redac-
tarea reprezentățiunii.Sperăm, că **toate consistoa-
rele noastre** vor face asemenea.**Lupta din Deva
contra maghiarizării.**Am anunțat ieri, lupta ce au pur-
tat Români în congregațiunea din Deva.
Până-ce vom pute da un raport des-
pre decursul acestei interesante discuții
dăm aci **propunerea** făcută de membrii
români, și care a format basa discu-
țiunii.În numele Românilor, dl advocat
Franc. Hossu-Longin a făcut următoarea:

Propunere.

Onorată congregațiune!

În fața proiectului de lege, privi-
tor la dreptul de a statori (de fapt însă
dreptul de a maghiariza) numele oficios
al comunelor, locurilor și localităților din
întreaga țeara, prezentat dieței din Bu-
dapesta prin ministrul reg. ung. de in-
terne, subscriși membri ai congregațiunii,
atăt ca civi ai patriei, cât și ca membri
ai partidului național român:Având în vedere, că după dreptul
public al tuturor popoarelor, apoi după
dreptul natural și logica sănătoasă, în-
tr'un stat constituțional dreptul și com-
petența legislativei, încă își are — și
trebuie să aibă, — limitele, peste care a
trece nu-i permis, — prin urmare nici
un stat nu poate avea chemarea de a
aduce astfel de legi, ce nu cad și nu pot
căde în cadrul competenței sale.Având în vedere, că dieta din Bu-
dapesta, încă nu poate avea chemarea de a
aduce legi ce trec peste limitele com-
petenței sale;Având în vedere, că proiectul din
chestiune — după a noastră părere, —
încă e de o natură, ce nu poate cu drept
fi obiect al desbaterilor legislative, de
oare-ce tinde a cassa un us și drept
prescris de sute și mii de ani;Având în vedere, că proiectul amintit
nu are și nu poate avea nici un motiv
de existență, de necesitate și nici chiar
de oportunitate;Având în vedere, că prin proiectul
citat, s'a născut deja o iritațiune și con-
sternațiune generală, între națiunile ce
alcătuiesc acest stat poliglot;Având în vedere, că prin primirea
și sancționarea acelu proiect se vor isca
cele mai mari confuzii, în toate direc-
țiunile vieții publice;Având în vedere, că des amintitul
proiect în forma și în timpul, în care s'a
prezentat, apare ca o nouă dovadă, că
ținta guvernului — pe lângă dobândirea
unui drept absolutistic — nu este decât
maghiarizarea cu forța legală;Având în vedere, că noi Români,
nici-odată și sub nici o condițiune nu ne
vom lăpăda de neamul din care facem
parte, drept ce: ținem și vom ține cu
toată țăriă la numirile de sute și mii deani a comunelor, locurilor și localităților,
numite de strămoșii noștri, deci prin pro-
iectul de lege ne-am simți foarte jigniți
în un străvechi us și drept al nostru;

În fine

Având în vedere, că comitatul Hu-
nedoarei încă e unul din acele comitate,
care în toate timpurile vieții noastre de
stat a fost și e locuit în covârșitoare ma-
joritate de Români și numirile comunelor,
locurilor și localităților sunt de sute și mii
de ani mai cu seamă românești, la care
trebuie să ținem cu pietate, facem urmă-
toarea

Propunere:

Congregațiunea comitatului Hunedo-
arei, întrunită azi în Deva, la 13 Decem-
vrie 1897 st. n.

Decide

că, din considerațiunile de mai sus, să
aștearnă la ministrul reg. ung. de interne
o reprezentățiune, rugându-l ca acela să
revoace proiectul de lege, privitor la
dreptul de a statori numele oficios al co-
munelor, locurilor și localităților din în-
treagă țeara.

Deva, la 2 Dec. 1897.

(Urmează subscrierile).

**Inchiderea
școlii române
din Ciucea.**

— Raport special. —

Ciucea, 11 Dec. st. n. 1897.

Consternat până în adâncul sufletului,
cu mâna tremurândă prind condeiul pentru ca
să dau publicității, să denunț lumei atentatul
injurious săvârșit de neîmpăcării vrășmași...
față de școala română de aici. În venin ar
trebui să-mi moiu peana, pentru-ca să pot
descrie după merit o faptă atât de infamă.

Complotul.

În 27 l. tr. servitorul farmacistului de
aici îmi adose un billet scris unghurește de
următorul conținut: „Onorate domnule! Foarte
mult te rog, să binevoești a mă cerceta azi
d. a. la 3 ore într'o cauză importantă“.Va fi având vre-o afacere privată —
cugetai, e om cu familie și eu sînt singurul
preot în comună... trebuie să merg. Abia
pășii însă peste pragul locuinței acestui șovin-
ist și toate presupunerile mele dispărură.
Nu era singur, precum mă așteptasem, ci cu
învățătorul dela școala statului, un Slovac re-
negat.A ha! apoi bine! fie! Și după multă
hesitare începură cât pe de colo a-mi des-
coperi propusul lor nobil (?) dragămi-te, și-mi
spun că unii dintre fruntașii poporului și-au
dat deja consensul și promisiunea de a con-
lucra din răspuneri pentru realizarea cât mai
grabnică a **mărgăvului lor plan.**

Perirea ta din tine Israile!!

Pentru-ca să nu abuzez prea mult de
ospitalitatea prețuitei „Tribuna“, trec peste
disputa cu acesti doi parveniți, abia de 3 ani
stabiliți în comuna noastră și voui aminti
numai atâta, că după-ce toate încercările față
de mine le rămăseră zădărnice, învățătorul,
care pe lângă interesele „ideei de stat“, mai
are și interesele lui proprii pentru-că își vede
amenințată poziția (postul învățătorului secundar
dela școala „Allah“-ului din lipsa copiilor în
anul acesta a trebuit să se sisteze și acest
post, era ocupat tocmai de soția lui), mi-a
spus că va publica cu doba: că tot copilul
care va cerceta școala de stat, va căpăta îm-
brăcăminte și încălțăminte gratuit. Asta-i
altă apucătură — cugetai mirându-mă de atâta
rafinărie. — Probează! i-am zis, și cu aceste
m'am depărtat.

Pregătirea atentatului.

Eram îngrijat nu cumva bieții oameni
lăcomind la zdrențele aceste, procurate de
bună-șeamă tot din sudoarea lor, din cele 5%,
ce le plătesc la școala statului, să se lase
amăgiți. Și nici aminte nu-mi venia, că în
creerii armeno-maghiarilor din Ciucea se fău-
resc și alte planuri. În loc să aud sunetuldobei — precum mă așteptam — aud alte
sunete, glasul dureros al unui biet Românș
care grăbește a mă avosa că jurații satului la
porunca judei umblă din casă în casă și
spun oamenilor, că Vineri — în sârbătoarea
întrării în biserică — va fi strinsură în afa-
cerea școlăi.„A venit rînduială dela minister să nu
mai plătească oamenii pe dascălul cel româ-
nesc; pentru școala le plătește împărăția 200
fl. pe tot anul, dascăl românesc vor avea to-
deauna pentru că le va da dl minister, și ei
(oamenii) nu vor fi îndatorați să plătească
fără numai cele 5% cari le-au platit și până
acum. Lucrul acesta bun însă numai așa se
va pute face, dacă oamenii se vor învoi că
pe lângă limba românească să învețe copiii și
ungurește (?!)“. Va să zică să se contopească
școala noastră cu cea de stat!Ziua următoare era ziua adunării. După
serviciul divin descoper poporul intențiunea
străinilor, le spun să nu deo nici un crezăm-
ent acelora, ce de atâtea-ori i-au înșelat și
de sigur îi vor înșela și acum; și fac atenți
să nu se ducă la adunare, și dacă totuși
s'ar duce, le leg de suflet să nu încerce a
pacta cu ei!Reîntorcându-mă dela biserică, vîd pe
judele în stradă vîndînd după oameni; îl las
în pace, căci... e jude și collector de dare,
totodată și... cărmărar totodată... peste că-
teva zile se va acumpli vinarul... beați până
e lesne!“

La adunare.

După amezai doi oameni, fruntași de ai
poporului, mă cheamă la adunare. Sînt toc-
mai cei cu musca pe căciulă. Îi cam doje-
nesc, că s'au făcut toporiște la scurea in-
imicului și apoi merg și eu la... strînsură...
mă așteaptă domnii, căci majoritatea, da! ma-
joritatea fără mine nu se învoeste la înșăl-
irea contractului. Pe stradă o mulțime de oa-
meni, bărbați și femei; unii mă întrebă cu
mirare: „Oare, oare, ce mai vreau cu noi
halgătinele estea?!“ Vreau să vă facă domni.
„Doamne așa le ajută!“ îmi răspunde un al-
tui, ear' eu asigurându-i, că adunarea de ast-
ăzi va rămâne fără rezultat dorit de „hal-
gătine“, ori-cât de ignoranți îi țin ei pe Ro-
mâni... am intrat în cancelaria comună. Aici
plin de oameni.În fruntea mesei, notarul cu peana la
mână gata să făurească contractul, de **vîndere-
cumpărare a... limbei române**; la spate-i pe o
ladă mare, poate pentru-ca să apară mai îm-
punător — sta cucuiat apotecarul, mai la o
parte judele și un medic din Haedin. Omul
acesta astăzi împlinește două slujbe, vizitează
oamenii de trachoma, și pe lângă aceea „și-a-
luc și rolul de potracăr — nebăgat... Se în-
cuing disputa; ei (străinii) vorbesc toți, noi?
unul, pentru-că — mă rog — vorbim în limba sta-
tului.Se facearcă a-mi demonstra, că „scopul
lor nu e nici-decăt politic, precum afirm eu,
ci curat cultural și dacă nu mă încred în
vorbe, îmi vor da contract subscriis de foru-
rile competente, (vor fi înțelegend pe inspec-
tor ori doar' chiar pe solgăbirul), ba dacă
poftesc și de ministrul“.„Contractul, de ar fi subscriis chiar de
ministru, nu poate fi garanție într'o chestiune
ca și aceasta, pentru-că ministru azi este
unul, mâne vine altul, și noi am rămâne cu
făgădușul pe hârtie. De altcum întrebați po-
porul, aș vrea și eu să-l aud“.

„Dar' poporul se învoește“.

„Noi numai așa ne învoim, dacă să în-
voește părintele“.

„Ei! dar' eu nu mă învoesc“.

„Așadar nu vă învoeți?!“ „Vrem dle
notarăș!“ Mă uit să-l vîd de e Român ori
doară vre-o halgătină „hazaful“ asta. E un
Român scăpătat și vorbește dintru ale vinar-
sului, nime nu-l bagă în seamă, doară cel-ce
zice.„Așa mi-ar plăcea mie, ca toți să răs-
pundă ca acesta!“ Eu îi lăsaiu să-l asculte
dacă e place și ești. Oamenii îmi urmează
pentru a se duce și ei pe la căsuțele lor.

Atentatul.

Șovinismul nesățios însă nu se mode-
rează nici după acest fiasco. Născoceste alte
apucături; caută nod în papură numai să-și
poată sjunge ținta. Eroii de ieri-alaltăieri
își schimbă firma, se fac denunțianți.

In 9 l. c. ne pomenim cu fisogăbirul cercual la școală, o vizitează cu deamănunțit și pe motivul (pretext) că e în stare ruinabilă și probabil să se dărâte nu știi ziua și ciasul când (?) oprește instrucțiunea în școală îndrumându-ne să ne închiriem o casă pentru instrucțiunea băieților. În deșert 'i-s-a spus și a putut vedea însuși, că materialul pentru renovarea școlii e deja și vectarat la fața locului și numai timpul ne reține; în deșert 'i-s-a spus — și a putut să vadă că pârtelele din dos — singurul în stare ruinabilă — e întărit cu stâlpi solizi și acestia dacă 'l-au susținut de 6—7 ani, îl vor pute susține și până la primăvară. Înzădar 'i-s-a spus că inspector-rele școlar, care și est timp a vizitat școala, până acum nu ne-a admoniat să o restaurăm — până acum în cap de iarnă. — Înzădar, căci acesta e numai inspector suprem, pe când dl fisogăbiru e reprezentantul puterii, el nu întreabă de nime, și nu se teme de nime, el dă cu Bănffy! căci la spatele lui stă Bănffy.

Parola zilei — „maghiarizare și ear' maghiarizare“ e dată de sus, și dator e tot fiul credincios patriei — în sensul ideii de stat se o țină cu sfințenie. Ei au în vedere scopul, ideea fi călăuzește, în mână (?) au puterea de mijloace, dacă nu le succede înșelăciunea recurg la forță. În fericita patrie a lui Árpád lor toate li-s iertate, ear' nouă? Nimic, decât a suferi!

Când scriu șirele acestea imi vine avusul ca pe Mercuria viitoare — 15 ale curenteii — toți părinții copiilor de școală sunt provocați să se prezente cu ei în localul școlii de stat. Ce va mai eși și dintr'asta vom vedea!

I. Truția,
preot gr.-cat.

Austria în chaos.

Cu suspendarea pe timp nehotărit a tractatelor pacifice inaugurate de ministerul Gautsch, partea de dincolo a monarhiei plutește într'un chaos impenetrabil, ale cărui limpeziri nimeni nu poate prevedea în ce chip se vor defini.

Evenimentele cele mai noue sunt manifestele diferitelor partide.

Foarte semnificativ și de o importanță deosebită e faptul, că pe când partidele germane opoziționiste n'au putut cădea de acord asupra edării unui manifest comun, partidele majorității au aflat momentul de oportunitate pentru a-și dovedi de nou strinsa solidaritate și cu unanimitate au votat următorul

Manifest.

Cluburile parlamentare unite pe baza principiilor autonomiste, cari alcătuiesc majoritatea casei deputaților și anume: clubul deputaților boemi, grupul marilor proprietari conservatori boemi, centrul, clubul polon, clubul român, uniunea creștină-socială slavă și clubul partidului catolic popular, consideră de înalta lor datorie de a manifesta în fața momentului prezent vederile și sentimentele lor, fiindcă — durere — lucrarea constituțională a parlamentului central al Austriei este pe timp nehotărit întreruptă, în urma tristelor evenimente parlamentare a căror consecuențe pentru viitor sânt greu de prezăcut. Drept fir conducător pentru atitudinea politică a unităților grupuri din majoritate vor servi și în viitor principiile depuse în proiectul de răspuns la mesajul de tron.

În consecuență vor lupta solidar și în viitor pentru recunoașterea drepturilor istorice politice și a autonomiilor regatelor și țărilor austriece, pentru justa ducere în deplinire a egalei îndreptățiri a tuturor națiunilor din imperiu, pentru cultivarea adevăratei religiosități și moralității, cât și pentru lucrarea rodnică întru ridicarea socială și economică a tuturor claselor populației, în ferma convingere, că prin aceasta promovează bunăstarea și puterea întregii monarhii și întărește în singularitate popoare sentimentul solidarității.

Dacă deja faptul, că numeroși reprezentanți ai țărilor germane alpine aparțin majorității, probează deplina netemeinicie a desanzitei reproșării, că majoritatea intenționează să micșoreze drepturile poporului german — este de altă parte evident, că partidele majorității sânt îndreptățite a pretinde dela deputații opoziționali justa și dreapta considerare a drepturilor naționale a celorlalte popoare.

Partidele majorității conduse totdeauna numai de interesele monarhiei întregi au căutat să rezolveze pe cale constituțională raportul cu Ungaria și să evite în modul acesta o criză de stat.

Durere, aceasta n'a succes pe lângă cel mai încordat zel și o perseverență plină de jertfe.

Nici cea mai extremă prevenire probată de majoritate, și după demisiunea cabinetului Baden și în timpul ministerului bar. Gautsch în decursul tratatelor inițiate în chestiunea de limbă și în chestiuni formale, n'a fost în stare să aducă restabilirea ordinii în raporturile parlamentare.

Partidele majorității consideră acest fapt de foarte regretabil și îndeosebi deplâng inimă, atât actuala gravă deteriorare a parlamentarismului în Austria, cât și nesiguranta referitor la raportul către cealaltă parte a monarhiei și împedecarea de a pute satisface justelor și urgentelor dorințe a populației, cel puțin în privința economică și socială.

În fața tuturor acestor fapte, partidele majorității trebuie să decline dela sine responsabilitatea pentru această tristă stare de lucruri, și le rămâne convingerea de a fi voit binele, din care cauză nici nu abzie de speranța în o deslegare priincioasă a deficițților pendente.

La comisiua parlamentară a dreptei, în care s'a votat manifestul, au luat parte deputații:

Jaworski, Dzieduszycki, Abrahamowicz, Jendrzewicz, Fuchs, Ebenhoch, Karlon, Falkenhayn, Lupul, Popovici, Palfy, Pabstmann, Barwinski, Susteric, Ferjanic, Gregorec, Laginja, Bianchini, Bulat, Vukovic, Engel, Kaizl, Herold, Pacak, Brzozad, Zaczek, Kramarz, Stransky, Pivinski, Kozlowcki, Rutowski.

Deputații Zallinger și Dipauli, reprezentanții grupului tirolez al partidului popular catolic, au absentat dela conferență.

În comisiunea parlamentară a dreptei a exprimat deputatul conte Palfy, în numele comisiunei, mulțumite cavalerului de Jaworski, pentru tacticoasa conducere a dezbaterilor.

Cavalerul de Jaworski a mulțumit din partea sa pentru ajutorul moral primit din partea comisiunei și a declarat, că va rămâne la Viena, ca la cas de necesitate să poată convoca imediat comisiunea parlamentară.

Solidaritatea majorității.

În ședința din 11 Dec. n. a comisiunei parlamentare a majorității prezidențial Jaworski a declarat, că numirea ministrului pentru Galizia va urma în zilele aceaste; faptul acesta însă nu alterează de loc completa solidaritate a Polonilor cu dreapta, având acest ministru agende curat locale.

Manifestele opoziției.

Manifestul grupării marilor proprietari germani adresat alegătorilor regretă neisbânda guvernului întru a restabili condițiile parlamentare constituționale și normale, declarându-se gata să sprijinească silințele guvernului.

Manifestul partidului popular german, deși regretă lipsa de existență a condițiilor constituționale, declară totuși, că trebuie să menție desființarea ordonanțelor privitoare la limbi, înainte de a intra în negocieri. Întreg manifestul e lipsit de tactul politic.

Bombe la Praga!

O telegramă senzațională sosește din Praga, vestind că în mai multe părți ale orașului s'au aflat bombe. S'au făcut numeroase arestări. Au fost arestați și cetățeni cehi de frunte.

Tribunalul de statar a ținut la 11 Dec. n. ședință. S'au adus șapte osânde, toate față de demonstrații cehi. Osânde nu-s atât de grele, variând numai între 3 ani temniță și două săptămâni arest.

Adunarea germană dela Viena.

ținută Duminecă sub presidenția deputatului Schönerer, a votat opoziției germane recunoștință, ear' partidului catolic german și partidului lui Lueger blam.

Aforisme politice

— Una la si. —

Popularitatea e un favor pe care cu preferință îl câștigă cineva prin calități negative și cu cât își validează mai puține drepturi la admirare, cu atât mai mari pretențiuni are de a fi plăcut.

Bulver.

Chestiuni școlare.

Școalelor sărace.

În toamna anului 1896 am făcut nouă ediție de „Tabele de părte“, ilustrate cu icoane și în două culori, în usul școalelor populare.

Tot atunci am adresat corporațiilor, institutelor de bani și persoanelor cu dare de mână, — un călduros „apel“ cu rugarea, să aboneze câteva exemplare pentru școalele sărace.

Despre norocosul rezultat, cu onoare fac on. public următorul:

Raport.

P. T. bancă „Victoria“ în Arad	10
P. T. bancă „Timișana“ în Timișoara	10
P. T. bancă „Lipovana“ în Lipova	6
D-nul Dr. G. Popa, ref. școl. în Arad	10
D-nul Dr. Ioan Suciu, avocat în Arad	10
D-nul G. Pop de Băsești	1
D-nii T. Păcala, protopop, I. Pap, episcop, Dr. Bana, avocat și Pante, comerc. pentru școala din Oradea și subscrierul am dăruit	10
Total	68

În chipul acesta s'a provăzut 68 de școale sărace cu „Tabele de părte“ — gratis.

Dar' cu atâta trebuința, nici aparte nu e acoperită. Avem o mulțime, — așa putea zice sute de școale sărace așa: toacă — cu părții goi!

Mai în toate zilele imi vin cereri și rugări dela învățători pentru „Tabele de părte“ — gratis. Vorba lor: „Ducem mare lipsă de acest indispensabil recvisit școlar!“

Și mai mult. Îl reclamă până și elevii. Așa 22 școlari și școlărițe din comuna Birău, cu mânușile ridicate, recurg după „Tabele.“ Estă un scurt pasaj din rugarea lor.

„Sântem cu toții, adecă împreună cu părinții 361 suflete Români, — într'un ocean de germani, cari după-cum se știe, ar vol.; zicem sântem puțini, și ce e mai dureros, sântem săraci. Îndeosebi, anul acesta, în urma recoltei celei slabe — ne-au sărăcit pe bieții părinți cu totul; 'i-au dărâmat astfel, încât abia vor fi în stare, să ne provadă cu malai.“

Nu voi să reproduc mai departe, că inima 'mi-se umple de jale.

E de ajuns această tristă icoană; e destul de răsător glasul fiilor neamului românesc, care se miște și se îndioșeze pe tot Românii; un strașnic avis, care ne impune să nu uităm axioma:

„Totul pentru școală.“

În sffrjit aducând mulțumită P. P. corporațiilor și generoșilor domni, cari au concurs la apelul meu, mă subscriu

Lipova, 21 Nov. 1897.

cu toată stima:
Ioan Tuducescu,
învățător.

CRONICA

Sibiu, 14 Dec. n. 1897.

„România-Jună“. Noul comitet pe anul administrativ 1897/98 s'a constituit în modul următor: președinte: card. med. Alexandru Crăciunescu; vicepreședinte: stud. forestier Aurelian Turcan; secretar I.: stud. mech. A. Traian Păscușiu; secretar II.: stud. jur. Mihail Popovici; cassar: student forest. Arcadie Popovici; controlor: stud. med. Iuliu Malinașiu; bibliotecar: student forestier Teofil Ivanovici; econom: student med. Ilie Ganea. Comisiua literară: student forestier Aurelian Turcan; student ing. George Voda; student tech. A. Traian Păscușiu; stud. jurist Mihail Popovici; student med. Cornel Crăciunescu

Neorolog. Primum următorul anunț funebra: Danil de Tamaș, parochul gr. or. al Desgului, a încetat din viață după o lungă suferință astăzi, în 10 Decembrie 1897. La orele 5 după amiază în etate de 61 ani. Despre această dureroasă și ireparabilă pierdere, se încunoștințează toate rudeniile și amicii răposatului. Nina Tamaș năș. Popelovits, ca soție; Cornelia, Xenia, George, fi; George Majer, Wilhelm Marc, Gimeri; Ioan, Nicolae, Dorina, Ioan, Sever, Victor, ca nepoți.

Redeschiderea școalelor în București. Consiliul sanitar superior din București a deăbat zilele acestea chestiunea deschiderii școalelor, a hotărât deschiderea tuturor școalelor, cari se închiseseră din cauza febrei tifoid. În același timp se vor lua măsuri pentru ca școalele să fie aprovizionate cu filtre sistematice, ear' acolo vade școalele nu vor pute să-și procure filtra, apa servită elevilor să fie mai întâiu feartă.

Ungur antidinastic — achitat. Se scrisese acum trei ani și prin foile noastre, că un avocat ungur din Lugoj, Szöllösy István, a comis cu prilejul unui banquet șovinist

de 3/15 Martie! Lăsată majestate, lăsând pe țigani mai întâiu să cânte imnul austriac, pe urmă imediat „măgis luncoz a német!“ Aduș înaintea tribunalului din Budapesta, antidinastic ungur a fost achitat. Tabla însă 'l-a aflat vinovat și 'l-a osândit la o lună temniță și un an perdere de oficiu. Acum de curând sentența aceasta a ajuns la Curie, care a nimitic-o, confirmând verdictul de achitare al tribunalului!

Așa-s „judecați“ de Unguri antidinasticii lor!!

Maghiarizări cu diuimul! Monitorul oficial unguresc publică deodată maghiarizarea a 110 de nume străine, ce le purtau impiegații dela oficiul statistic unguresc. — Inspector școlar din comitatul Strigoniului, a adresat un apel către toți învățătorii, să-și maghiarizeze numele. Sânt 60 de învățători, cari poartă nume maghiare. Inspectorul li-a servit și cu o listă de nume maghiare. Inspectorul face în apelul seu propagandă și pentru introducerea limbii maghiare în serviciul divin. Jos maghiarizarea!

Elevii și profesorii din orașele României. După o lucrare făcută de biroul statistic al ministerului de instrucție publică, s'a constatat, că recensământul școlar al anului acestuia a dat în orașele României 103.764 copii în vîrstă de a frecuenta școlile. În București au fost în cursul acestui an 13.852 de copii în vîrstă de a vizita școala. Din acestia au frecventat școlile 11.002 copii; ear' restul 'și-a motivat absența invocând lipsa de îmbrăcăminte și cele trebuitoare pentru a vizita școala. Repartisându-se numărul profesorilor pe numărul elevilor, s'a constatat, că din toate școlile, cele din București au cel mai restrîns număr de profesori proporțional cu numărul elevilor. În momentul de față sânt în București 95 de institutori primari și 144 institute. În total 239 profesori la 11.002 elevi în afară de București mai sânt încă 19 orașe în România, cari au număr insuficient de institutori și institute.

Demonstrație contra lui Zola. La Paris a avut loc Jola trecut a strașnică demonstrație contra romancierului Emile Zola, care a întreprins și susține în Figaro o campanie violentă pentru nevinovăția lui Dreyfus. Pe când la palatul Academiei se sărbătorea recepția noului membru André Theuriet, ales în locul răposatului Dumas-fils, o mare grupă de studenți antisemiți au demonstrat la redacția lui Figaro, strigând „Jos Zola!“ Voind studenții a mai demonstra și la alte ziare semite și filosemite, a intervenit poliția, care 'i-a risipit.

Proces senzațional. La Brugge se petrecează de vre-o două săptămâni un senzațional proces contra comandantului garnisonului din Ostende Von der Amvers, acuzat că 'și-a otrăvit soția, ca să poată lua pe frumoasa femeie a unui tînăr medic de acolo. Acuzatul a fost achitat.

Cale ferată între România și Transilvania. Vice-consulul austro-ungar din Craiova face cunoscut, că linia parțială Pitești—Argeș a căii ferate, care leagă Bucureștii peste Călimănești (în legătură cu linia—Râmnic—Vâlcea—Riu—Vadului) cu Turnul-roșu, e deja gata, dar' că din cauza lipsei de clădiri și magazine la stațiuni nu se va pute deschide, decât în vara viitoare.

Oficieri bulgari refugiați în Rusia îndată după atentatul comis contra vitei principelui Alexandru de Battenberg, vor fi primiți earși în armata bulgară în rangul care le compete, adecă li-se consideră și serviciul din armata rusească. Cei 40 de ofițeri — afară de Benderev — se vor reintoarce ear' în Bulgaria, unde-i așteaptă poziții și ranguri însemnate.

Mărul lui Petru cel-Mare. Jurnalul „Russische Nachrichten“ ne spune, că legenda cu oul lui Columb nu este unică în felul ei: din contră tot așa de interesantă este și legenda cu titlul de mai sus, și anume: Înainte deja isbucni răboșul ruso-svedian, împăratul Petru cel-Mare inviă pe toți ambasadorii din Petersburg și 'i pofți într'un salon, în care era întins un covor și la mijlocul acestui covor era pus un măr. Pe când ambasadorii se uitau unii la alții neștiind ce avea să însemneze aceasta, împăratul exprimă dorința a se lua mărul fără a călca pe covor. Ambasadorul englez ceru un cârlig ca să-l tragă, cel francez o sfoară și cel german un baston ca să rezolve problema. Petru cel-Mare puse în-și condiția expresă. ca mărul să se lege numai cu mîna. Când toți declarară că aceasta este imposibil, împăratul apucă un colț al covorului și-l îndoi mereu până ajunse la măr, îl luă în mână și le zise: Precum dintre noi toți, numai eu singur am pus mîna pe măr, așa voesc ca și în viitor tot singur să pun mîna pe inimici mei.

Știri mărunte. În Budapesta a fost arestat ieri un Jidov, Adolf Weintraub, care sub masca de comerciant de bucate făcea șarlatanerii.

În New-York a fost arestat un barbier neamț, bătut că și-a ucis patru soții, o fată mașteră, o soacără și o călfă, după-ce 'i-a asigurat pe sume mari.

La Londra s'a constituit o comisiua, în scop de a continua marile lucrări pentru canalul Panama, zădărnicit prin faimosul scandal dela Paris; cu 300 milioane franci lucrările dacă se lucră cinstit pot fi terminate în 8—10 ani, crede comisiua.

Între Cairo și Berber s'a deschis o linie ferată, pe care călătoria se poate face în 6 zile, pe când până acum trebuiau 25 zile pentru această distanță.

ECONOMIE.

Revistă economică.

Usurările de bucate. S'a scris de atâtea ori despre ne mai pomenitele usurări, ce le fac speculanții cu bucate pe contul șermanilor plugari nepricepuți și ajunși în lipsă de bani. Ce e drept legea oprește usurăria, dar' anume nu numește care sfaceri sînt a se privi ca usurărie și prin urmare dela judecător depinde ca să judece dacă o afacere este sau nu usurărie.

Referitor la afacerile cu bucate și în special la vînzarea înainte a bucatelor, Curia a adus de curînd două hotăriri de mare importanță.

Primul cas a fost, că mai mulți țărani au vîndut bucate unui speculant, cu condiția să le livreze după secere. (Au luat bani înainte pe bucatele, ce erau pe câmp încă). Fiind producțiune slabă, țărani n'au putut lîfera toate bucatele și speculantul calculînd și diferența de preț a statorit o nouă cantitate de bucate pentru lîferarea recolta anului următor. Și această afacere s'a lungit mai mulți ani, adăugîndu-se în continu diferența de preț la bucate.

Curia a statorit că se face usurărie, când cineva se obligă a-și plăti o datorie cu bucate, dar' pe acele din pricina recoltei rele nu le poate lîfera în natură și creditorul cu toate aceste pretinde dela debitor nu banii ce 'i-a dat, fără prețul urcat al întregii cantități de bucate, pentru a căror lîferare s'a obligat înainte debitorul.

În cazul al doilea s'a constatat usurărie, de oare-ce un anumit creditor a luat ca interese, roada unui pămînt al debitorului, care s'a constatat că a prețuit mai mult ca 8%, interese după banii împrumutați.

Țărani noștri, cari fac atâtea păgubitoare afaceri de natura aceasta, ar fi bine să ia la cunoștință hotăriri de mai sus ale Curiei.

Gospodăria guvernului ungur e atât de bine condusă, încât dela 1869 până la 1890 fiecare an s'a încheiat cu deficit. Mai interesant însă e faptul, că ministrii maghiari de regulă totdeauna trec peste suma statorită în bugetul prezentat de ei însuși și încă cu sume foarte însemnate. Astfel conform încheierii conturilor de pe anul 5896, publicată de curînd, eșitele au fost de 507.6 milioane, pe când în buget eșitele au fost statorite cu 491 milioane. Adecă ministrii au cheltuit 16 milioane neprelimitate.

E revoltător când ministrii își motivează erogatele neprelimitate, ca de pildă cu: ridicarea salarelor diferiților fișpani, a matriculațiilor; cu fabricile de fer; cu speele calăritului cu premii dela Insbruch și cu alte multe „neprelimitate“.

Se vede că și Maghiarii s'au săturat de păpușeria lor numită parlament, căci „Bud. Hirap“ vorbind despre aceste supraerogate zice între altele că: „parlamentarismul din Ungaria e o frasă goală și respectul legislației e redus la zero“.

— Ce să zicem noi? —

Situația din Austria nu-și are numai însemnătatea politică, fără are mare influență și asupra vitei economice a întregii monarhii. Cu deosebire partea nesigură a provisorului, care trebuie încheiat până la finea lunii acesteia pune în perspectivă periclitarea intereselor economice.

Inferbătați trebuie să fie la cap „patrioții“ noștri când cu grandomanie bucină și amenință, că lor nu le pasă dacă nu se face provisoriu, căci atunci vor ave teritor vamal independent, vor face banca națională independentă și vor vota cuota după placul lor. Se vede că „patrioții“ noștri se cred făcători de minuni ca în câteva zile — până la 31 l. c. — se ridice vre-o 60 de rampe vamale, se edifice case vamale, se adune câteva milioane pentru banca națională, se statorească tarifele vamale și se facă toate celelalte pr-gătiri — „independente“ !!

De astă dată Jdanii nu țin isonul „patrioților“, căci pe când cei din urmă visează „independența economică și națională maghiară“, pe atunci cei dintîiu se jeluiesc amar căci — bursa stagnează.

Producțiunea tătaroci căștigă tot mai mult teren în Ungaria. Tătarca pentru mături are două prețuri și anume sēmîntă, ca nutreț e foarte căutăta, ear' firele de tătarca se întrebuințează în mai multe industrii, dar' cu deosebire pentru pregătirea măturilor. Prețul tătaroci este foarte mare, așa încât un econom poste să căștige de pe un jugăr catașter. sēmîntat cu tătarca, anul la 80—90 fl., căci firele se plătesc cu 10—20 fl., ear' sēmînta cu 3—5 fl.

În anul trecut s'a produs tătarca în Ungaria pe vre-o 86.000 hectare și a rodit vre-o 88.000 miji metr. de sēmîntă și vre-o 212.000 miji metr. de fire, total în preț de vre-o 2 1/2 milioane florini.

Agricultorii nostri, cu deosebire cei dela gesuri ar pute face frumoase venituri cu cultivarea tatarului.

Afacerile de bucate in Octombrie. Importul bucatelor si al fainei creste mereu, pe cand exportul scade insemnat. In luna Oct. s'a importat mai mult grau (207.214 maji m.)

Cupoane scadente in luna Decembrie sunt foarte multe. Dintre toate insa mai insemnate sunt cupoanele rentei de coroana ung. (cu 4%) care vor aduce in circulatie foarte multi bani.

Piețele de bani, efecte și bucate, în săptămâna trecută au fost foarte liniștite. Cu deosebire în fața turburărilor din Austria, piețele din monarhie au fost aproape de stagnare.

Etalonul de interese a fost la: Banca austro-ung. 4%, la banca germană imp. 5%, la banca Franceză 3%, și la banca Franței 3%.

Cataractele dela Dundera-de-jos au atras atențiunea cercurilor industriale, din cauza că puterea apei căzătoare ar pute fi cu succes întrebuințată ca motor pentru stabilimente industriale.

Camera de comerț din Timișoara și atrage deosebită atențiune asupra acestei puteri de apă și spune că toate cataractele din împrejurimea Porților-de-fier pot să dea o putere de mai multe mii de cai.

Societatea internațională pentru exploatarea petrolului, zilele trecute și-a ținut a II. adunare generală. Din raportul direcțiunei apare, că marea societate din București „Steaua română”, după acțiunile ce le posedă are cel mai însemnat rol în societatea internațională.

Circulația tirgurilor de țară în anul Octombrie a fost conform statisticei oficiale: în 413 tirguri s'a minat 407.000 vite cornute; 133.000 cai; 139.000 oi și 63.000 porci.

Banka austro-ungară, după-cum spun ziarurile ungurești, cumpără în cea mai mare tăcere intravilane în Budapesta și de aici să explică urcarea mare a prețurilor de intravilane din Budapesta.

Cartelliști despre cartelli-uri. E interesant a ști cine sânt neobosiți apărători ai cartelli-urilor din Ungaria și cine „documentează”, că nu e lipsă a se regula cartelli-urile prin o lege specială.

Industria de sticlărie, din Ungaria, ajunsă la criza și-a aflat patron pe ministrul de instrucție Wlassics, care a ordonat, că pe viitor toate școlile se comande sticlăriile de lipsă numai dela fabricile din patrie.

Mai nou

Manifestațiuni contra maghiarisărei.

Adunarea de protestare convocată pe azi a fost oprită, și totuși s'a ținut Nu s'a ținut „adunarea” cea contemplată; în schimb însă am văzut o serie de manifestațiuni, spontane, fără program, ale poporului românesc, cari aproape că în efect au întrecut o adunare „permisă”.

Poporul.

Bravul nostru popor dela sate, cu toate desfătuirile oficiale, cu toate vestirile de tobă și argați, a alergat în număr impunător la Sibiu. Opira formala s'a făcut ieri, dar' publica nu se mai putea, și astfel țărani sosiți, în număr de cel puțin 500-600 a alergat la „Gesellschaftshaus” ca se vadă, „ce vor Ungurii cu noi”.

Poliția și armata.

De dimineață vre-o 12 polițiști păziau marea edificiu săsesc. Căpitanul poliției și câțiva comisari erau pe lângă ei, la portal. Gendarmeria era postată, în ascuns, în marea edificiu al direcțiunei financiare, pentru-ca la siglaul dat să sară într'ajutor.

Totodată miliția încă era conștinată în casarme așteptând numai un semn ca să înăbușe închipuita revoluție, de care tremurau... dușmanii...

Și toate aceste măsuri preventive cât de splendid le-au blamat bravii Români, prin ordinea exemplară a demonstrațiilor!

Conchemătorii.

Văzând mulțimea de popor adunată în diferite grupuri, cu preții lor în frunte, conchemătorii Dr. Rațiu și I. Droc, au alergat la primărie să ceară permisiunea pentru a vesti poporul în sala dela „Gesellschaftshaus”, că adunarea e oprită, spre a se împărștia și a evita eventuale conflicte.

Earăși volnicie.

Primarul a denegat și această cerere făcută în interesul ordinii. Dar' totuși a făcut atăta, că a recercat sfatul fișpanului. Acesta a denegat asemenea cererea și a poruncit să se încuie porțile sale și nici în restaurant să nu lase pe nime.

La „Gesellschaftshaus”.

La 11 ore trăsura Drului Rațiu a ajuns la locul adunării. Aci era adunată în stradă 600 oameni. I-s'au făcut ovațiuni. Dr. Rațiu, a anunțat cu regret că adunarea e oprită și a rugat pe oameni să fie în liniște.

„La bere!”

Cuvântul de ordine a fost „la bere”. Mergem la „Restaurant”. O bere nu ne-a putut denega nici poliția. Sala cea mică s'a deschis și în curând a fost îndesuită. S'a adus bere. Poliția era printre mulțime și la porți. Dar' am început a ne veseli.

Sașii verzi.

Un grup de vre-o 10 Sașii verzi, profesori și distinși cetățeni din Sibiu au venit între noi. Am început a închina reciproc și a ne înfrăți. Era mare bucurie între Români.

Dr. Rațiu.

Deodată sosi și Dr. Rațiu însoțit de dl protopop Droc. O furtună de ovațiuni i-a întâmpinat. Dr. Rațiu a vorbit de nou, mulțumind oamenilor și vestindu-le oprirea. Un entuziasm nemărginit s'a deslăntuit.

Veselia.

A început veselia cu toaste. Dr. Dăianu a toastat pentru popor. Șeful poliției l-a provocat pe nemțește să tacă. Oratorul a răspuns: Nu înțeleg! Poporul a aplaudat. Șeful poliției îl provoacă românește. Dr. Dăianu îi spune, că are voie să bea un pahar de bere și să închine pentru popor. Vorbește mai departe între aplauze.

Să întonează „Deșteaptă-te Române!” Dr. Comșa închină pentru Dr. Rațiu, Poliția întrevine. Se face gălgăie. Veselia durează. Se toastează și se cântă.

La Dr. Rațiu.

La 12 1/2 mulțimea ese din marea casă socială și într'un convoiu impunător merge la casa dlui Rațiu. Ovațiunile sânt furtunoase. Dr. Rațiu mulțumește printr'o călduroasă vorbire. Se cântă Deșteaptă-te Române!

Conduct.

Se pornește un conduct demonstrativ de 300 persoane în șir de 2-2, peste strada Schewis, a Cismădiei și piața mare. Lumea se uită uimită la această imposantă demonstrațiune.

Protest.

Mulțimea se oprește la restaurantul Pankiewicz. Sala cea mare se deschide și se umple de Români. Bătrânul Roman din Seliște este proclamat președinte. Se face o veselă întrunire. Se țin vorbiri înflăcărâte și se cântă. Se redactează un protest și cei-ce știu scrie îl iscălesc.

Lui Aurel C. Popovici i-se trimite o telegramă de salutare. La 3 1/2 mulțimea se împărștie.

Mâne raport detailat.

Telegrame de salut.

La adresa dlui Dr. Rațiu au sosit următoarele telegrame:

Tarnu-Severin, 14 Dec. n.

Vă felicităm pentru începerea luptei. Cu puteri unite înainte spre triumful causei sfinte!

Dr. Morariu, Jordan, Bogdan, căpitan, Catul, Georgescu, Anastasiu, Băleanu, Sitaru, Urdărean.

Viena, 14 Dec. n.

Dați înainte în lupta sfântă! Noi vă urmăm!

Lipsca, 13 Dec. n.

Dreptatea cu voi este; cu voi suntem și noi!

Ploesti, 14 Dec. n.

Drepturile se iau, nu se cerșesc! Înainte!

Ploesti, 14 Dec. n.

Ei sânt tari prin discodia voastră; voi sânteti slabi prin discodia lor. Uniți-vă în ceget, uniți-vă în simțiri! Dreptul va birui forța

Adunare săsească oprită.

Adunarea săsească convocată la Colham spre a protesta contra maghiarisărei a fost oprită, deși erau convocați simplu „alegătorii dietali” din cerc.

Bibliografie.

CĂLINDARUL POPORULUI

— pe anul 1898. —

Liga Română.

În anul 44 al excelentei reviste politice: „Liga Română”, organul „Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor” găsim următoarea dare de seamă asupra călindarului nostru pe anul 1898:

„Dintre multele călindare ce se publică pe fiecare an în Transilvania, acesta este de astă-dată, fără îndoială, cel mai bine întocmit. În afară de partea calendaristică, el cuprinde o mulțime de notițe interesante despre instituțiunile românești de peste munți, o bună alegere de mici nuvele, povestiri, poezii etc. de ale celor mai buni scriitori români, apoi biografii de ale bărbatilor frunțași ai poporului român de acolo, o înregiștrare foarte bine făcută despre întâmplările mai marcante în chestia națională în curgerea anului trecut, precum și o serie de sfaturi bune în ale economiei Dăm aici drept model un mic capitol din acest călindar.”

Acți „Liga Română” reproduce din Răvașul Nostru capitolul despre Înaintarea economică-națională, ear' după aceea încheie astfel:

„Acest călindar poate fi astfel privit ca un „Almanach” al relațiunilor culturale românești de peste munți și este indispensabil pentru toți cei-ce urmăresc cu interes dezvoltarea Românilor din Transilvania.

Beneficiul acestor scrieri servă și el la acoperirea enormelor cheltuieli și amende, cu cari trebuie să lupte „Tribuna” organul partidului național.”

VOCI DIN PRESĂ

despre

CASTELUL DIN CARPAȚI.

Patria.

„Volumul acesta, care se extinde pe 255 pagini octav mare tiparit pe hârtie fină și cu litere elegante cuprinzând nu mai puțin decât 25 ilustrațiuni interesante, merită de a face parte din biblioteca fiecărui Român. Dl Dr. Dăianu în prefața sa caracterizează foarte nimerit prezentul roman cu următoarele cuvinte: „calitățile, cum se pot observa și în „Castelul din Carpați” sânt invențiunea pentru a varia și dramatiza subiectele, observațiunea morală, fondul instructiv științific, care știe întruni plăcutul cu folositorul, și spiritul logic, care potrivește personajile la situațiunile lor și le menține caracterul lor propriu în tot decursul povestirei. Firul acestor povestiri țese ciudățenii de cele mai minunate, creațiuni ale celei mai vii fantasii, pe care le urmărești cu încordare deosebită și cu o curiozitate de nelvins. Ele însă nu părăsesc fondul realității sau cel puțin al probabilității, și la sfârșit, ori mai curând, găsești minunilor o deslegare firească prin vre-o regulă de fizică, chemă ori matematică.”

Telegrafatul Român.

„Recomandăm cu toată căldura cetitorilor nostri procurarea și citirea acestei cărți prea instructive pentru noi, și care și în exterior se prezintă foarte frumos.”

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

- „Memorial”, Arhiep. și Metropolitanul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popa. fl. 1.30
„Doina”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu. „-28
„Critice” 1867-1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr. „Poveștile Bănatului”, de Căntana. „-80
„Literatura popor. română”, de Gaster. „-2.50
„Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou”, de Dr. Iuliu Olariu. „-2.50
„Cerșitorul”, dramă în 2 acte de Livescu. „-50
„tudii Critice”, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. „-4.—
„Higiena română”, de Dr. Leo Murășianu. „-1.—
„Izvoade”, de Demetrescu. „-4.—
„Trandafiri și viorele”, de Pop-Reteganul. „-60
„Din Moldova”, schițe de Kotzebeue. „-1.—
„Floarea din Firenze”, de Livescu. „-50
„Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul”, de Nicolae Bălcescu. „-2.—
„Trăvnițe”, 10 piese Slovacăști Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. „-3.—
„Scrierile părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu. „-70
„Merinde dela școală”, de Popa. „-60
„Despre influența impregiurării”, de Panait Zosin. „-50
„Memorii din timpul răboiului”, de Georgescu. „-88
„Pui de lei”, poezii eroice, de Nețescu. „-1.—
„Foesii”, de Macedonski. „-2.—
„Copii de pe natură”, de Negruzzi. „-1.50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. s. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Sosiți în Sibiu.

În 14 Dec. n. 1897.

Hotel „Imperialul Romanilor”: Tenner din Arad, Dr. Hamburger, medic de regiment din M.-Ogorheiu; Medeanu cu familia, protopop, Murășianu din Sebeș-săsesc, Dobrotă din Poiana, preot; P. Bogdan, administrator din Petersdorf; Bayer, forestier din Cârțișoara, R. Laszlo din Budapesta, Fischer din Lemberg, comercianți; Hasner din Făgăraș, I Györgyi din Budapesta, privatieri.

Hotel „Neurhrer”: F. Hedwiger din Berlin, Kinheim din Viena, G. Engel din Oradea-mare, Rosenzweig din Budapesta.

Hotel „Meltzer”: I Zakarias, G. Zakarias, privatieri din Cine-Sepviz; K. Balo cu soția, adjunct not., I. Kumert, notar din Buzd; M. Varga, collector de dare din Torda; G. Kranz, comerciant.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Mercuri, 15 Dec. n.

Die bezähmte Widerspänstige.

Comedie în 4 acte de Shakespear.

Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 11 Dec. n. 1897.

Table with columns: Săminte, Prețul per 100 chilogr., and various grain types like Grâu, Băntănesc vechiu, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 13 Dec. n. 1897.

Table with columns: Hârtie-monetă română, Lire turcești, etc., and prices.

Bursa de Budapesta.

Din 11 Decembrie n. 1897.

Table with columns: Renta de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., etc., and various financial data.

Bursa de Viena.

Din 11 Decembrie n. 1897.

Table with columns: Renta de aur 6%, Renta ung. val. cor. 4%, etc., and various financial data.

Bursa de București.

Table with columns: Din 29 Noembrie v. — 4 ore p. m., Cassa, Renta rom. per 1875 5%, etc., and various financial data.

Schimb:

Table with columns: Londra 3 luni, Berlin 3 luni, Viena, etc., and exchange rates.

Pentru redacție și editură responsabil: S. Simtion. Proprietar: Pentru „Tribuna” societate pe acțiuni: V. ...

Nr. 1200-1897.

[2609] 1-2

Publicare de licitațiune.

Prin aceasta se face cunoscut precum că în partea de pădure numită „Valea lupului“ a comunei Racovița, pe baza planului despre economisirea pădurilor aprobat, se va vinde la plusferenți prin licitațiune publică ținândă în 23 Decembrie st. n. 1897, la 10 ore a. m. în cancelaria comunală din Racovița, o cantitate de lemne, blane de fag în trunchiuri în pădure de circa 1000 stângini metrice, care se poate produce în tăieturile de pădure prescrise spre folosință pentru anii 1896 și 1897.

Prețul strigărei este: 1 fl. 80 cr. de stângin metric.

Doritorii de a cumpăra sunt obligați înainte de începerea licitațiunii a depune ca vadiu o sumă de 180 fl. v. a.

Înainte de începerea licitațiunii verbale se vor primi și oferte în scris sigilate și prevăzute cu vadiul sus amintit și compuse în modul prescris.

Condițiunile de licitațiune se pot privi la oficiul comunal în Racovița ori și când.

În fine se observă, că numitele tăieturi de pădure sunt în depărtare cam de 10 chm. dela stațiunea căii ferate Felső-Sebes.

Racovița, (cercul pretorial al Sibiiului), în 12 Decembrie st. n. 1897.

Oficiul comunal:

Simion Maxim, Victor Florian,
jude. not. subst.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = șese florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

„Numai scurt timp“.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am acvitat prin cumpărare depositul de mărfuri — **masa de concurs** — după Demeter Anton, Piața-mieă nr. 2, și sunt în poziția a-1 pune la dispoziția onoraților mei mușterii cu prețuri foarte ieftine.

Îmi iau voe totodată — cu atât mai mult cu cât aceasta vînzare de mărfuri ține numai până la finea lunii curente — a invita cu toată stîmă pe onoratul public la aprovizionare cu cumpărări pentru apropiatele sărbători de Crăciun și Anul-Nou, recomandându-mă sunt

cu toată stîmă

[2564] 2—

G. M. Kleisch.

Expoziția millenară, Budapesta 1896, diplomă de onoare.
(Cea mai mare distincțiune).

„Weingau“,

societate pe acții a viticultorilor ardeleni.

Export

de vin veritabil din podgoriile ardelenesti în sticle și butoaie.

Pivniță: Mediaș (Transilvania).

Comisiune principală la

Fried. Ziegler, Sibiu, strada Faurilor nr. 19,
unde sînt în tot timpul mostre de vin în deposit.

Comande din afară se efectuează totdeauna prompt și spre cea mai mare mulțumire dela 56 litruri în sus. [2590] 1-6

Vînzare în detal în Sibiu

în sticle, marca de protecție „Weingau“ de veritabile
vinuri albe de pe Tîrnave.

la G. W. Grohmann, Franz Jahn Söhne, Josef Schwartz, Gustav Gürtler, Emil Gleim, Wilhelm Watzek, Wilhelm Zweier, Georg Sörfözö, M. Bruckner, Martin Schmidt, restaurantul la „Mielul alb“ în colțul stradelor Oenei și Faurilor, în cafenele și în toate restaurantele și cărîmele mai bune.

Diplomă de onoare Timișoara 1891 și Sibiu 1895.

La Librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu,
se află de vînzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tinăr“ de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maximele eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiune de Bolanden (45 pag.) . . . fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărănicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstăm de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genovray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărănic. Novela de Björnsterne Björnson (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vîntură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantaziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantaziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgărăcitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nasciu-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusaliu pécunrarul. Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire celor care cumpără și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vînzare:

„Căldărușul Poporului“
pe 1898.

Anul XIII.

Cel mai lătit și cel mai ieftin căldăruș românesc.
Raportul despre „mișcarea literară la noi“ al comitetului „Asociațiunii“ a numit

„Căldărușul Poporului“

„excelent“.

Anul trecut a apărut în 5000 exemplare și prin Ianuarie 1897 nu se mai găsea nici un exemplar. Mulți, cari au comandat târziu acest căldăruș nu l-au mai putut ave.
Grăbiți deci! — grăbiți a vă cumpăra din vreme

„Căldărușul Poporului“ pe anul 1898.

Costă numai 20 cr.

deși e tot așa de excelent, ba încă mai îngrijit și mai frumos, decât până acum.
În estan „Căldărușul Poporului“ are un conținut literar mult mai bogat ca în anul trecut — și pe lângă aceea — șese ilustrațiuni.

Grăbiți a vi-l procura. Mai ușor e a adăuga prețul la renoirea abonamentului. Cu posta trimis costă cu 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.